

ZAPOZNAJ SIĘ Z PONIŻSZYMI INFORMACJAMI

Toksyczne Środki Przemysłowe (TSP)

Wskazówki dla ratujących

Osoby biorące udział w akcji ratowniczej lub likwidowaniu awarii muszą być wyposażone w aparaty izolujące do ochrony dróg oddechowych oraz ubranie gazoszczelne.

Amoniak NH₃

Amoniak jest bezbarwnym, silnie trującym gazem o ostrym "gryzącym" zapachu. Wywołuje przykre pieczenie w gardle, ślinotok, nudności, łzawienie i ból głowy. Przy dużych dawkach może spowodować nieodwracalne zmiany w organizmie np. utrata wzroku, zmiany w płucach.

Pierwsza pomoc

Poszkodowanego należy wynieść ze skażonego środowiska. Zdjąć skażoną odzież, ciepło okryć. Zapewnić dopływ świeżego powietrza. Przy zatruciu dróg oddechowych usunąć śluz z jamy ustnej i gardła, ułożyć poszkodowanego na boku, zapewnić bezwzględny spokój i bezruch (groźba obrzęku płuc nawet do 48 godz.). Przy zatruciach drogą pokarmową podawać rozcieńczony roztwór kwasu octowego, sok z cytryny lub wodny roztwór kwasu cytrynowego, mleko. Skażone oczy płukać pod bieżącą wodą około 15 minut przy podwiniętych powiekach. Skórę zmywać 15 minut dużą ilością bieżącej wody. Wezwać lekarza, przewozić chorego tylko w pozycji leżącej. W przypadku gdy istnieje prawdopodobieństwo utraty przytomności, poszkodowanego transportować w pozycji bocznej ustalonej.

Chlor Cl

Chlor jest gazem silnie trującym i żrącym. Działa głównie na drogi oddechowe i skórę. Tworzy ciężki, ścielący się obłok o żółtym zabarwieniu. Wywołuje podrażnienie błon śluzowych oczu, gardła i górnych dróg oddechowych. Powoduje łzawienie, kichanie, ślinotok, kaszel i obrzęk płuc. Może doprowadzić do śmierci.

Pierwsza pomoc

Poszkodowanego wynieść ze skażonego środowiska. Zdjąć skażoną odzież, ciepło okryć, ułożyć wysoko i zapewnić spokój. W razie zatrzymania oddechu stosować oddychanie "usta - usta", jeżeli jest taka możliwość zastosować aparat oddechowy z tlenem. Skażoną skórę zmywać obficie wodą z mydłem i przykryć jałowym opatrunkiem - nie nakładać opasek oparzeniowych. Oczy płukać dużą ilością bieżącej wody przy odwiniętych powiekach. Wezwać lekarza. Transport jest możliwy jedynie w pozycji leżącej.

W przypadku gdy istnieje prawdopodobieństwo utraty przytomności, poszkodowanego transportować w pozycji bocznej ustalonej.

Chlorowódor HCl

Chlorowódor jest bezbarwnym gazem o duszącej woni, dymiący w wilgotnym powietrzu. Bardzo dobrze rozpuszcza się w wodzie wydzielając przy tym znaczną ilość ciepła i tworząc mocny kwas chlorowodorowy (kwas solny).

Objawy zatrucia przewlekłego:

Uszkodzenie szkliwa zębów, zapalenie spojówek, przewlekłe zapalenie spojówek. Częsty kontakt z roztworem wodnym może wywołać zmiany zapalne skóry.

Pierwsza pomoc

Zatrucie inhalacyjne:

wynieść poszkodowanego ze skażonego środowiska;
ułożyć w wygodnej pozycji półleżącej lub siedzącej;
zapewnić spokój i całkowity bezruch (wysiłek może spowodować obrzęk płuc);
chronić przed utratą ciepła;
podawać tlen do oddychania;
natychmiast wezwać lekarza.

Skażenie skóry:

zdejmując skażoną odzież i obficie zmywać skórę wodą bieżącą;
nie stosować środków zobojętniających (alkalizujących);
na oparzenia założyć jałowy opatrunek;
wezwać lekarza.

Skażenie oczu:

oczy płukać obficie wodą przez 15 minut;
konieczna pilna pomoc okulistyczna w każdym przypadku skażenia oczu. Zatrucie drogą pokarmową:
nie wywoływać wymiotów;
podać do picia białka jaj kurzych albo mleko;
nie podawać nic innego doustnie;
w każdym przypadku transport do szpitala pod nadzorem lekarza.

Wypadki radiologiczne mogą zdarzyć się wszędzie tam, gdzie materiały radioaktywne są używane, składowane lub transportowane. Ponadto mogą one mieć miejsce w elektrowniach jądrowych, szpitalach, uniwersytetach, laboratoriach badawczych, w zakładach przemysłowych, na głównych drogach, liniach kolejowych oraz w stocznich. Materiały radioaktywne są niebezpieczne z powodu szkodliwego oddziaływania niektórych typów promieniowania na komórki ciała. Im dłużej dana osoba jest narażona na promieniowanie, tym większe jest zagrożenie. Są trzy czynniki, które minimalizują oddziaływanie promieniowania na twoje ciało: odległość, osłona oraz czas.

Odległość - im większa pomiędzy Tobą a źródłem promieniowania - tym mniejszą dawkę promieniowania otrzymasz. W razie poważnych awarii jądrowych władze prawdopodobnie będą wzywać do ewakuacji, aby oddalić się od źródła promieniowania.

Osłona - podobnie jak odległość - im bardziej ciężkie i gęste materiały pomiędzy Tobą a źródłem promieniowania - tym lepiej. Właśnie dlatego w czasie wypadków radiologicznych władze będą zalecać pozostawanie wewnątrz pomieszczeń. W niektórych przypadkach ściany Twojego domu będą wystarczającym zabezpieczeniem.

Czas - w większości przypadków natężenie promieniowania szybko maleje. Ograniczenie czasu przebywania w zasięgu promieniowania zmniejszy wielkość pochłoniętej dawki promieniowania. Po wystąpieniu wypadków radiologicznych lokalne władze będą monitorować wszystkie przypadki pojawienia się promieniowania i określać, kiedy minie zagrożenie.

Stacje wczesnego wykrywania skażeń

1. Przed zagrożeniem radiacyjnym:

1) Na wypadek katastrofy miej przygotowane następujące rzeczy:

- a) latarkę z zapasowymi bateriami,
- b) przenośne radio bateryjne z zapasowymi bateriami,
- c) apteczkę i podręcznik pierwszej pomocy,
- d) alarmowy zapas żywności i wody,
- e) zapas worków do przechowywania żywności,
- f) otwieracz do konserw,
- g) solidne obuwie.

2) Bądź przygotowany do ewakuacji lub schronienia się w swoim domu.

3) Opracuj plan komunikowania się na wypadek zagrożenia.

4) Przygotuj plan oraz sposoby powrotu do domu członków rodziny, jeżeli w czasie wystąpienia zagrożenia są rozdzieleni (realna możliwość w ciągu dnia, gdy dorośli są w pracy, a dzieci w szkole).

5) Poproś krewnych lub znajomych, zamieszkałych w innych miejscowościach, aby służyli jako miejsce kontaktu dla Twojej rodziny. Upewnij się, czy wszyscy członkowie Twojej rodziny znają nazwisko, adres i nr telefonu osoby kontaktowej.

6) Jeśli prowadzisz samodzielne gospodarstwo rolne, zastanów się nad zabezpieczeniem paszy dla zwierząt hodowlanych, ujęć wody pitnej oraz pomieszczeń dla nich.

2. W czasie zagrożenia radiacyjnego:

1) Zachowaj spokój:

- a) nie każdy wypadek, związany z wydostaniem się substancji promieniotwórczej jest dla Ciebie niebezpieczny;
- b) wypadek może dotyczyć tylko terenu zakładu (elektrowni atomowej) i może nie powodować żadnych zagrożeń zewnętrznych.

2) Uważnie i stale słuchaj radia, oglądaj telewizję ogólnokrajową lub lokalną. Komunikaty określą charakter wypadku, stopień zagrożenia oraz jego zasięg i szybkość rozprzestrzeniania się - wykonaj zalecenia wynikające z komunikatów.

3) Gdy powracasz do miejsca schronienia z zewnątrz:

- a) weź prysznic, zmień buty i odzież;
- b) schowaj do plastikowej torby rzeczy noszone na zewnątrz i szczelnie je zamknij.

4) Jeśli otrzymasz polecenie ewakuacji, wykonuj je niezwłocznie, według zaleceń władz (służb ratowniczych):

- a) nasłuchuj w radiu i telewizji komunikatów o drogach ewakuacji, tymczasowych schronach i

sposobach postępowania,

b) zabierz przygotowane na ewakuację rzeczy.

5) Pamiętaj o swoich sąsiadach, którzy mogą potrzebować specjalnej pomocy przy małych dzieciach, starszych lub niepełnosprawnych osobach.

6) W wypadku zaniechania ewakuacji, pozostań w domu:

a) zabezpiecz i pozamykaj okna i drzwi,

b) wyłącz klimatyzację, wentylację, ogrzewanie nawiewowe itp.,

c) miej przy sobie cały czas włączone radio bateryjne,

d) zamknij (uszczelnij) zasuwy piecowe i kominowe,

e) udaj się do piwnicy lub innych pomieszczeń poniżej powierzchni gruntu,

f) pozostań wewnątrz pomieszczeń do czasu, aż władze (służby ratownicze) ogłoszą, że jest bezpiecznie,

g) jeśli musisz wyjść na zewnątrz, zakryj usta i nos mokrym ręcznikiem.

7) Bądź przygotowany do ewakuacji lub schronienia się na dłuższy czas w domu.

8) Ukryj inwentarz i nakarm go przechowaną w zamknięciu paszą.

9) Nie używaj telefonu, jeśli nie jest to konieczne. Linie telefoniczne są niezbędne dla akcji ratowniczej.

10) Przechowuj żywność w szczelnych pojemnikach lub lodówce:

a) niezabezpieczoną żywność przed schowaniem dokładnie opłucz;

b) zrezygnuj ze spożywania owoców, warzyw i wody z niepewnych źródeł.

11) Dalej postępuj zgodnie z zaleceniami określonymi przez władze (służby ratownicze) do czasu odwołania zagrożenia skażeniem promieniotwórczym.

3. Po odwołaniu zagrożenia radiacyjnego:

1) Opuść ukrycie i w razie najmniejszych podejrzeń o skażeniu poddaj siebie i rodzinę zabiegom sanitarnym.

2) Unikaj spożywania żywności z Twojego ogrodu oraz mleka od Twoich krów i kóz, dopóki nie będą zbadane przez lokalny urząd sanitarny.

3) W przypadku zarządzenia ewakuacji zabierz ze sobą najcenniejsze rzeczy, odzież, dokumenty i produkty żywnościowe. Zabezpiecz mieszkanie.